

Sagsnr. 2010-730-1206. Høring over udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven (Udvidet adgang til at anvende anonyme vidner)

4. februar 2011

Ministeriet har med mail af 22. december 2010 fremsendt ovennævnte høring og anmodet Landsforeningen af Forsvarsadvokater om en udtalelse, der skal foreligge senest den 17. januar 2011.

Materialet har været forelagt Landsforeningens bestyrelse, der advarer mod det foreslåede.

Det fremgår af de gældende regler, at anonym vidneførsel kun kan tillades, hvis det må antages at være uden betydning for tiltaltes forsvar, at tiltalte ikke får kendskab til vidnets identitet, jfr. § 856, stk. 2, indledningsvis.

Efter forslaget ønskes der nu også adgang til, at domstolene kan tillade anonym vidneførsel for personer, der ikke er såkaldte tilfældighedsvidner.

Det er overordentligt betænkeligt, idet det reelt kun er tiltalte, der vil kunne redegøre for, om det pågældende vidne kan have usaglige motiver til at afgive en belastende forklaring. Det er, hvis vidnet har usaglige grunde til at afgive en belastende forklaring, ikke noget værn mod urigtige forklaringer og domfældelser, at retten eller parterne afhører vidnet om det nærmere kendskab til den tiltalte, modsat lovforslagets bemærkninger side 8. Det bemærkes i denne forbindelse, at andre hensyn end relationen til den tiltalte muligt heller ikke bliver afdækket, f.eks. vidnets relationer til en evt. forurettet eller tilhørsforhold til en konkurrerende sammenslutning.

Landsforeningen kan henvise til Retsplejerådets betænkning nr. 1056/1985 om anonyme vidner m.v., side 30, hvori der bl.a. var anført følgende:

"Hemmeligholdelsen af vidnets identitet vil berøve tiltalte muligheden for at oplyse retten om, at det pågældende vidne har usaglige motiver til at afgive belastende vidneudsagn om tiltalte. Samtidig medfører muligheden for anonymisering en forøget risiko for, at personer, der ønsker at få ram på en anden, vil komme med falske anmeldelser og vidneforklaringer gående ud på f.eks., at den pågældende i et helt eller delvist opdigtet omfang har medvirket ved salg af narkotika. Gennem anonymisering vil et sådant eventuelt vidne kunne opnå vidt spillerum for sine beskyldninger, og tiltalte og forsvareren vil have forringede muligheder for at imødegå forklaringen."

Landsforeningen savner i bemærkningerne til lovforslaget fuldstændigt eksempler på, at der har været en reel begrundelse for vidners angst ved at afgive forklaring. Man har i øvrigt valgt at fremsætte forslaget uden at forelægge det for de faste udvalg, der beskæftiger sig med strafferetspleje, trods at det har en indgribende betydning for den tiltalte.

Der er således ikke anført nogen nærmere konkret begrundelse for Justitsministeriets overvejelser i forslagets side 16, næstsidste afsnit.

Landsforeningen finder, at den redegørelse, Rigsadvokaten ifølge lovforslaget er i færd med at udarbejde, i stedet bør udbygges, således at politiet i forbindelse med efterforskning og ved afhøring af eventuelle vidner foretager tiltag i forhold til de eventuelle vidner, således at vidnernes tryghed - også i forbindelse med at skulle afgive forklaring i retten - øges.

Vidners generelle frygt for at afgive vidneforklaring bør således imødegås med oplysning - herunder oplysning om, at det er uhjælpeligt, at vidner lider overlast efter at have afgivet forklaring enten til politiet eller senere i retten.

Landsforeningen frygter, at anonym vidneførsel vil blive alt for udbredt, hvis lovfor-slaget vedtages. De valgte formuleringer i lovforslaget og bemærkningerne er så upræcise, at det kan risikere at blive en glidebane for udbredt anvendelse af anonyme vidner, eksempelvis at kriteriet skal være: "en samlet vurdering af sagens omstændigheder", ligesom fjernelse af kravet om, at vidnet risikerer at blive udsat for alvorlig fare, svækker hensynet til tiltaltes retsbeskyttelse, og Landsforeningen frygter således, at lovforslaget vil forøge risikoen for urigtige domfældelser.

Det bemærkes, at man har glemt at konsekvensændre i de følgende bestemmelser, i og med at man foreslår indskudt et nyt stykke 3 i § 856. Det gælder for de nugældende § 856, stk. 4-9.

På bestyrelsens vegne
Elsebeth Rasmussen

Tilbage

KONTAKT OS

Sekretariat:

Advokat Peter Trudsø

Farvergade 27 D, 1.

1463 København K

Tlf. 28 13 64 95

Pt@strafferetsadvokaten.dk